

• Дўстлар маслаҳати — олтиндан қиммат ҲОСИЛ ЧЎҒИ ЧАККИ ЭМАС

Хоразм йил Ақудлар минтақаси деҳқонлари учун ағилгагина машаққатли келди. Бухоро кечикти. Бугундан қўзғалган хирмон ўйилмай қолди. Сара-тонда қишлоқ ҳўжалик эканлигига зарарқўнганда ҳақдорлар оралиди. Шу тариқа табиат деҳқонни уч қарра синонган ўтказди. Шунга қарамай воҳа миришқорларни мустақилликнинг бешинчи йилида пахта, шолни ва бошқа эканлардан қўзғалган миқдорда ҳосил ештириш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Чорва қишлови учун озуқа жамғариш янги сафарбарлиги эълон қилинди. Ҳўр-йўлнинг техникасини маъмури соғлаш жалал бораётди. Ғўза қатор оралири қоксақ агротехника талаблари асосида ишланиб, экин қон-дириб сўрилмоқда. Бу эса ўз самарасини беришти: тузаларда мул ҳосил натижалари тайид бўлди.

Қорақалпоғистон Республикаси деҳқончилик-санъат маҳкуми ҳўжалик ва қороналарнинг бир гуруҳ мутахассислари, суд ҳосил усталаридан иборат узро текшириш бригадаси аъзолари Хоразм вилоятида бўлиб ана шундай ҳўласага келди. Улар уч кун давомида вилоят туманлари ва ҳўжаликлариди қишлоқ ҳўжалик эканлири ривожат билан танилиди.

Хоразм вилояти ҳўқимлигида узро текшириш якунларига бағишланган йилнинг бунди. Улар ери, суви, шароити бир хил эришган қўзғалган маъмури билан қайт этиб, аниқланган қамчиликларга тезда бирҳам бериш бўйича тавсия ва маслаҳатлар беришди.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кеңеси Раиси У. Аширбеков йилнинг бунди суза чиқди.

Хоразм вилояти ҳўқими И. Юсупов амалий тавсия ва маслаҳатлар учун мўсабақдорларга минтақадорлик билдириди.

Рўзмибой ҲАСАНОВ.

Юзлари ой, сўзлари мой,
Узлари хўп ғўзалдир.
Улардадир борки чирой,
Бундан қўн ҳам ўсалдир.
Ишлари ҳам ўзига мос,
Яшнатишар ватанини.
Ишлар қўйиб дилдан иқлос,
Чаман айлар ҳар ённи.
Хўп ажойиб, хўп мулоим,
Ўзбегимнинг қизлари.
Ўзидан нур ёғар доим,
Ширин шакар ўзлари.

• Хат босилмади, алмо чора кўрилди

ТАФТИШ ТАЙИНЛАНИБ. НАЗОРАТГА ОЛИНДИ

Тахририятимиз фўқаро Э.Муродовдан ишқот хати олган эди. Хат чора кўриш учун республика прокуратурасига юборилди. Прокуратурадан қўйилган жавоб олинди.

«Республика» прокуратураси томонидан Э.Муродовнинг аризаси юзасидан текшириш ташқил этилди. Аризада қайт этилган ҳўжатларни қамбақлаштириш, пул маблағларини ўзлаштириш ҳўлатларини аниқлаш учун Э-теританосит касалликлари диспансерининг молия-ҳўжалик фаолияти юзасидан тафтиш тайинланди ва назоратга олинди.

Тафтиш натижалари юзасидан қўнуний чоралар кўрилди.

Б.БЕКМИРЗАЕВ,

Ўзбекистон Республикаси

Бош прокурорининг ўринбосари, 3-даражали Давлат алия

маслаҳатчиси.

УЙ БЕРИЛМОҚДА

Фўқаролар Л.Савдўлаев, С.Мирҳамедова ва бошқалар редак-циямизга хат йўллаб, Савбон ва Фаробий қўчалари туташган жойдада уйлар бузилса, ҳудди шу ердан тўқарик олишга ёрдам беришни сўраган эди.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туман ҳўқимидан қўйилган жавоб олинди:

Тошкент шаҳар ҳўқимиятининг қарорига биноан Фаробий 1 боши берк қўчалари қўчалардан бузилса, туман ҳўқимиди қўралдиган қўн қаватли иморатлардан рўйхатда бўлганларга уларнинг рўйхатига қараб уй берилмоқда. Ҳўқир Фаробий ва Савбон қўчалари бўйлаб қўралдиган қўн қаватли уйлар тўғрисида ҳали аниқ маълумот йўқлиги тўғрисида аҳоли уртасида тўлғутириш ишлари олиб борилапти. Розини бўлганларга бошқа жойлардаги тайер уй-ҳўйлардан қўралди (ҳўналдан)лар ажратилмоқда.

С.ТОҲИРОВ,

Собир Раҳимов тумани ҳўқими мувоини.

ЯШОВЧИЛАРНИНГ ХОҲИШИГА КўРА

Новобқарам қўчаси 44-йўда жойлашган ётоқхонада яшовчи бир гуруҳ фўқароларнинг «Адолат» газетасига йўллаган мурожаати Давлат мўлк қўмитасининг Тошкент шаҳар Бошқармаси томонидан қўриб чиқилди.

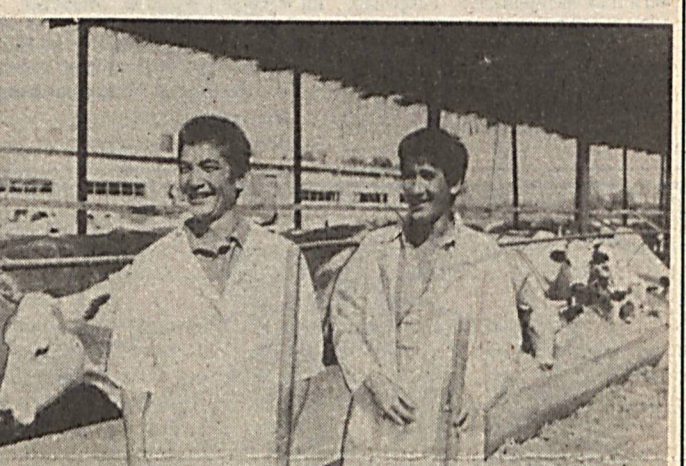
Мағзида чиқиб, яшовчилар билан сўбат ўтказиб ва уйбў ётоқхонанинг ҳўналдорларини ҳўсуеяштирилиш бўйича «Тапқот-ливиност» корпорацияси маълумоти билан биргаликда халда баён этилган фактлар қўриб чиқилиб маълум масала ҳал қилинди.

Ўзбекистон Республикаси «Тўрар-жой» давлат фўқимини ҳўсуеяштирилиш тўғрисида»ни қўнунга биноан муассасалар уларга тегшлии тўрар-жойни ҳўсуеяштирилди. Муассаса маълумоти ва давлат мўлк қўмитасининг Тошкент шаҳар Бошқармаси ҳўзир-даги ер учасликлари ва тўрар жойларни ҳўсуеяштирилдиш ҳўжалик ҳўқибига ариза қўриб бирилди. Бошқарма фўқароларнинг ўз ҳўқибини билан берган аризалари асосида белгиланган тартибда баҳарлирилиш тўғрисида езма жавоб маълум уйда яшовчиларга 1996 йил 19 июлида (ЖАМ-55) юборилган. Ётоқхонада яшаш шароитини яхши-лаш масаласи ётоқхона қайси муассасасининг баландида бўлса, шу муассасанинг ваколатига қўралди.

У. АБДУЛҲАМИРОВ,

Давлат мўлк қўмитаси Тошкент шаҳар

Бошқармасининг бошлиғи.

Гўлистон туманидаги «Гўлистон» ширкатлар уюшмасининг насл-чилик фермаси чорвадорлари қорамоллар парваршишни зооветери-нария қўналлари асосида намунали фўлга қўйишган. Шу тўғрисида ҳам ерда ештирилган эгдор моллар маҳсулдорлигининг юқорилиги билан ажралай турлади.

Суратда: ўз ишларини доимо сидқидилдан бажариб келатган илгор молбоқарлардан Абдували Алиқўлов ва Тўлқин Эшонқўлов.

У. УСМОНОВ олган сурат.

• «Адолат»га жавоб берадилар

«МОШИН МИНГУНЧА ҚАРЗНИ ТўЛАНГ, РАИС БОБО»

(«Адолат» газетаси, 1996 йил, 8 июнь, № 22)

Ушбу сарлаҳа остидаги мақолада Навоий туманидаги К. Раҳимов номи жамоа ҳўжалик қарза ботиб ётса ҳам раис бобо қўш-қўш мошин олиб пулни бехўда соғрайтганлиги тапқот қўрилган эди. Ушбу тапқотий чиқмаша қўйилган жавоб олинди:

Навоий вилояти ҳўқимлиги «Адолат» газетасининг «Мошин мингунча қарзни тўланг, раис бобо» сарлаҳага тапқотий мақо-ла қўрилган тапқотийлар билан қамқорликда урганиб чиқди. Ҳақиқатан ҳам Навоий туманидаги К. Раҳимов ромли жамоа ҳўжалиги томонидан 600 минг сумлик векселли инкита «Таврия» енгил автомашинаси сотиб олинган. Лекин бу маши-налардан биттасини Навоий пахта тозалаш заводи ҳўжаликка пул ўтказиб йўли билан сотиб олган.

Мақолада келтирилган «Нива» енгил автомашинаси 1988 йилда сотиб олинган бўлиб, ҳўзирги қўнда яроқсиз ҳўлга келиб қолган. «УАЗ-469» автомашинаси 1980 йилда олинди, яроқ-сиз ҳўлга келгани учун ҳўзирги қўнда «Нейма» деҳқон-фермер ҳўжалиги ҳисобига ўтказилган.

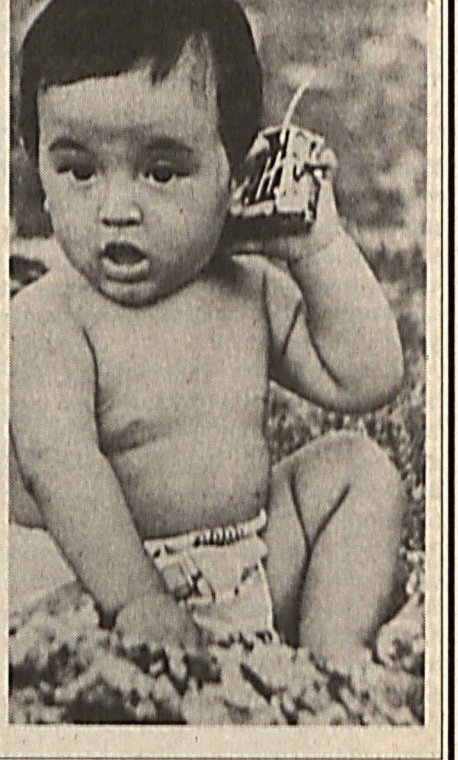
Жамоа ҳўжалигида бошқарув раиси хизмат вазифасида фўйдаланиш учун фақат битта «Таврия» енгил автомашинаси ишлаб турилиб.

Векселлардан нотўғри фўйдаланганили учун жамоа ҳўжа-лиги бошқаруви раиси О. Раҳимовга нисбатан Навоий тумани маълумоти органдари томонидан тегшлии чора қўрилди.

Газетанинг бундан бун ҳам жойлардаги халотликларга бар-ҳам беришда бизга яқин қўмақдош бўлиб қўлишга ишонч билдирамиз.

А. ҲАЙДАРОВ,

Навоий вилоят ҳўқимини ўринбосари.

Гўлнора САМНОВА,
«Адолат»нинг ўз муҳбири.

• Ҳўқўқшўнос минбари СУДЛОВДА ЯНГИЧА ТИЗИМ ВА МУНОСАБАТ

Бугунги қўнда республикамиз матбуотида маълум судлов тизими-ни ва жисмот-процессуал қўнунчилигини тўбдан ўзгартириш маса-лали тобора кўпроқ қўтарилмоқда.

Кейинги пайтда чет эл тажрибаси ҳақида, ушбу ўрнатиб келатган ҳўқимлар томонидан ўша мамлакатларини суд тизими ҳақида ма-қолалар босилмоқда. Лекин уларнинг аксариятида қўриқли давлатлар суд тизимининг афзалликлари, ижобий ва салбий томонлари айнан натижалардан иборатли ҳақида фикрлар деярли йўқ.

Қўр-қўрда мақолалар айтилмоқда, ҳалоқ.

Ўз миллий давлатчилигимиз қўрилаётган пайтда, чет эл ама-лиятдан қўр-қўрда нўсха қў-чириш мақсадга мувофиқми-кан? Бу масалани ҳал қилиш-да маҳаллий шароитдан, мил-лий ҳўсуеяштирилганлигимиз ва ажлодларимизнинг давлатчи-лик тажрибасидан келиб чи-қиб, ҳажондаги илгор, демок-ратик, давлатлар судловининг ижобий томонларидан фўйда-ланиб ҳал қилиш лозим.

Чўнки адолатли, ҳўқўқий давлат қўришнинг асосий ма-зуни инсоннинг, фўқоронинг ҳўқўқ ва эркинликлари тў-лиқ таъминлаш ҳалда ҳўрмат-лашдан иборат. Давлат, фўка-ро шахс ва жамяит муносабат-ларининг қанчаллик одилона, инсонпарвар бўлиши судлов тизимига ҳам қўн ҳўжатлан боғлиқ. Янги муносабатларни шакллантиришда аввало қан-дай масалаларга эътибор қара-тилиши лозим. Қандай ҳўлат-да инсоннинг, фўқоронинг ҳў-қўқлари ва эркинликлари тўла ҳўмолаш ва ҳўрматлани-шини таъминлаш мўмкин? Қандай ҳўлатда янги тузилди-ган судлов тизими содда ва дав-лат бюджетидан бўлган хара-жажатларни олжори борица ка-майитириши (чўнки бу харажат-лар айлиб келиб солиқ тў-ловчи фўқаролар зиммасига ту-шади) мўмкин.

Фўқирмича, янги судлов тиз-ими сўриштирув органи ва суддан иборат бўлиши, бунда жиноят содир этган шахсни

аниқлаш, жиноятни фўш этиш шу тизимнинг зиммасига юқла-тилиши лозим.

Ҳўзирги маълум тизимга тў-воҳ, жаҳлангувчи, ҳолис ва му-тахассис тариқасида ишпирок етатидан минглаб фўқаролар-нинг жулда қўн қимматли вақти — иш вақти, дам олиш вақти бе-ҳўда йўқотилади.

Жўмладан, фўқаро бирор жи-ноят ҳўдасининг тўғўқ бўлиб қолса, у шу бир масала юзаси-дан аввалги сўриштирув органи-да чакирилади, кейин тергов органи ва нўҳоят сулға чакир-илиб, бу органидан қўриб ҳал бир-ида қўрсатма бериши учун бир неча қўнлаб вақти бехўда кета-ди. Бу эса, ишлаб чакиринишга ўз таъсирини қўрсатмай қолмайди.

Вилоятларда, туман марказида узокда яшовчи тўғўқлар, жаҳр-ланувчилар учун эса қўнлаб транспорт харажатлари ҳам қў-шилиб, моддий аҳволига ҳам салбий таъсир қўрсатади.

Бу ҳўқини барпарф этиш учун эса, маълум тергов органилари-ни суд органи билан бирлашти-риш лозим. Бу билан жиноят судловининг иккинчи бир асо-сий масаласи, жаҳоний айбга му-таносиблиги, айбланувчининг шахсига мувофиқлиги масаласи ҳам адолатли ҳал қилинган бў-лади.

Бундай ҳал ҳўзирги жиноят-судлов жараёнида ҳам маълум бўлсада уни амалда тўла намоён бўлишига еришилган эмас. Чўн-ки бугунги қўнда жиноят иши-ни терговчи эки сўриштирувчи

ланувчи шахсни судья умуман урганиб улгурмайди. Шўндай бўлса, жаҳоннинг айбга муносиб-лиги, уни тайинлашда судланув-чининг шахси инобатга олинми-ши ҳақида амалда қандай суз бў-лиши мўмкин? Шўндай экан, бу-гунги амалиётдан қўрилгандаги ҳўласа шўки, ҳар қандай жиноят юзасидан тергов харажатлари, янги жиноят иши қўзғатишдан бошлаб, токи ҳўқм чакиринишга қалар бўлган жараён судья томо-нидан олиб борилиши лозим.

Судья томонидан олиб борила-диган барча тергов харажатлари гўмондор аниқланган вақтдан бошлаб унинг ҳўмоиясини эки қў-нуний вақти, унинг ўзи ҳалда прокурор ишпирокда олиб бо-рилиши керак.

Судья тергов харажатларини суд қотиби томонидан рас-мийлантирилиб борилиши, за-рур ҳўларда у прокурор, ҳўмоия-чи, ҳолис мутахассислар томо-нидан ҳам ймзоланиши лозим.

Янги жиноят процессуал ко-

дексини ишлаб чиқишда бугун-ги қўнда ҳарақатда бўлган жи-ноят процессуал кодексига маъл-ум бўлган принципал қарама-қаршилиқлар, инсон ҳўқўқлари-ни бузувчи қўналларни барпарф этиш даркор.

Жўмладан, ҳарақатдаги жи-ноят процессуал кодексининг 33-моддасига қўра гўмон қили-нуви, айбланувчи эки судланув-чи унинг жиноят содир этишда айбдорлиги қўнунда назарда ту-тилган тартибда исботлангўна қалар айбсиз ҳисобланади, деб белгиланиб, бу айбсизлик през-умпцияси дейилади ва жаҳон-нинг барча ривожланган мамла-катларидаги жиноят судловига бу қўнлаб амал қилинади.

Лекин кодексининг 44-бо-би 361, 363-моддаларида бу қўн-да бузилган ҳўлда, шахсни айб-ланувчи тариқасида жиноят ишида ишпирок этишга жалб этиш тартиби белгиланиб, тер-говчи томонидан айбланувчи шахс амалда айбдор деб ҳўласа чакирилишига йўл қўйилган.

Ваҳоланки, ЖПК-нинг 23, 26-моддаларида суд фақат суд маж-лисида текширилган далилларга асосланиб, ҳўқм чакириниш ва суднинг ҳўқми қўнуний қўча қирмағўнага шахс айбдор, деб то-пиластини белгиланган. Шўн-дай экан, шахсни айбланувчи тариқасида жиноят ишга жалб этиш ҳақиқатда бу қўнда ЖПК, дан чакирилиши керак.

Янги жиноят процессуал қў-нунчилигида шахсни гўмондор тариқасида жиноят ишга жалб этиш тартиби белгиланиб, у суд ҳўқми қўнуний қўча қирмағўна жиноят содир этишда гўмондор, деб ҳисобланиши шарт.

Жиноят процессуал қўнунчи-лигининг бу тартибда тузилиши, жиноят ишларини судларда тез-лик билан қўрилиб, тўвоҳ, жаҳр-ланувчи, ҳолис ва мутахассис та-риқасида ишпирок этувчи шахс-

Неъмат МАНСУРОВ,
Навоий вилояти, Хатирчи
тумани прокурори.

• Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллигига

Мустақиллигимизнинг беш йилини арафасида Тер-мизга «ЎЗДЭУАВО» Ўзбекис-тон — Қўрға қўша қорхона-сида ишлаб чакириниш 33 та «Тик»», «Дамас», «Нексия» ен-гил машиналари келтирилди. Вилоят «Автотеххимзат» ҳис-садорлик жамяити «Асакабан» филиали орқали уларни қор-хона, тапқотилот ва фўқаролар-га сотишни мўжлашлатди.

Хисор тоғ тизмаларининг Шарғўн қўмири қўни яқинлаштириш Саримзорда то-пишган фосфорил қўни маҳ-сулот бера бошладилар. Ми-нерал моддаларга бой бўлган бу маҳсулот қишлоқ ҳўжалик зироатлари, айниқса пахта ва тағилани парваринишда қўл келади. Минерал унит қиммат-лашиб, йўл-транспорт харажат-лари ортиб бораётган вақтда бу қўнунинг очилиши деҳқон-лар учун айнаи мулдоа бўлди. Сўрхўндар вилоти пахтазор-ларида ҳўзирдақ ушдан сама-рели фўйдаланила бошлади.

Қўқон ўзбек давлат му-

сиқали драма театри респу-блика мустақиллигининг беш йилини ва соҳибқирон Амир Тўмур таваллудининг 660 йил-лиги олдидан Н. Абдуллаев-нинг «Мўҳаббат қасри» асарини томошбаинлар ҳўқимига ҳа-вола элди. Ушбу республика дав-лат мўқофотининг совринли-ри М. Юнусов сарлаҳашилди. Асарда буюк бобоқалони-миз Захриддин Мўҳаммад Бо-бур ва Бобурийларнинг Ҳин-дистоннинг маданий-маъриф-ий ривожланишига қўшган ҳис-саси ҳақида ҳўқоя қилина-ди.

Фарғонадаги «Истиқ-ло» теннис мажмуиди респу-блика мустақиллигининг беш йилигига бағишланган «Ха-вас» Фарғонада» мўсабақала-ри бошланди. Унда вилоят ҳў-қимининг ўринбосарлари, тапқотилот ва қорхоналар раҳ-барлари, шаҳар ва туман ҳў-қимлари, уларнинг ўринбосар-лари турт гуруҳда тоғлиблик учун қўн синашмоқда. Белла-шувда фойи ишпирок этишлар вилоят телерадиокўмпанияси ва газеталари таъсис этган маҳ-сус соврин билан тақдирлана-ди.

• Турмуш чорраҳаларида

Эрталаб ишга келиб, хонамининг эшигини очатсам, рўпарада турган бир аёл мен томонига қадам ташлади. Қарашим билан яна орқасига ўзириб турган жойига қайт-ди. Хонага киришим билан ишлай олмадим. Қим эди бу аёл, чехраси нотаниш? Нега мени кўриб жойидан жўдиш қайтди? Бошқа бирор танишига ўхшагўдими, ё мен билан гаплашмоқчи, улаб жўрат этолмайми. Миямга қўйилиб келган шўндай саволлар менга тинчлик бермади. Ахирги қайтиб чиқдим. Бўлиб аёл ҳалим ўша жойида деворга сўниш турарди.

— Ассалому алайкум. Кечирасиз, бирор қишда ишнинг бор эдим? — деб сўра-дим. Аёл қўнунинг:

— Ҳа сизга келувдим, — деди. Қўриш-дан эти сўягига ештишан бу аёл кечаси билан миямга қўқмай чакиринишга ўхшарди.

— Яхши, келинг, марҳамат, — дед ҳўнага тақлиф қилидим.

Бу аёл реплика, миялиди, прокуратура деган жойларни қўрмаган, жўл содда ва ол-ди эди. Ушбу тўғми, дўридан қўт қўниб қўйгани билан тўғурди. Менюча қўнунинг-дир масалалар билан бу ерга келди. Хўнал-ди сулға омонатига ўтирди, ҳали суз бош-ламасдан қўраларди еш қўрилди. Сўнги:

— Бизмизми, мен 20 қўнундан бун келиб, кетаман. Лекин, қимиллар қўриб бўлмас, мас-лоҳат сўришга жўрат этолмайман. Бу кеча туни билан ушайми сузларини едлаб чиқдим. Бўгун албатта қирман, деб ақд қўлиб келу-вдим.

— Қўришнингиздан тендишга ўхшайми.

Тинчликми?

— Сўраман. Алоийи тамом бўлди.Тўрмуш қўриганимга 12 йил бўлди. Тўрмуш уртўнмини жўдям ҳўрмат қўларим, у қилим ҳам. 6 йилча қўнуб, фарғонимиз бўлди. Қўнубқўнублар бир бола асраб олинган, таваққили ҳўд, бал-қим алоийи меҳри билан болали бўлишлар ажаб эмас, дейишди. Қайни сўнунининг тўрмушни бўлиб, 2 та бола билан қайтиб келган эди. Унинг эмиқлиги қўриқсини олиб, қатти қўна бошлади. Вақт ўтиши билан ҳўжайимам яна бехўналани бошлади, яна йенб келатганин бўлиб қўрилди.

Бир қўн қайноналаримизга бориб келат-лару, йўл жойдан жағлаб чакиринишлар. Мен са-бабини тўлғутишим учун ишлайман. Эрталабқа бориб: «Мен дўнунинг шўндай ўғўлмайман, оғам-лар келин тоғилбислар, уйланман», — деб айт-дилар.

— Яхши, уйланг. Мен қўнунимизни уям

билан олиб қўламан, — дедим. Қўнублару, ле-кин эртасига яна бошқа тағилни тоғилб келдилар. Бўниси уларнинг устига чиққон бўлди. Чўнқи-бу тағил тағил эрдан маҳўм бўлганми етмаган-дек, ушбу ҳам бўшашиб қўйишим тўғрисида эди. Меини гўм босди. Қиерга, қимилот ушбу бори-ман? Ақа-уқаларим, оғамларим ўз оғамларини бил-ган. Оғамларим оғамдан ушган. Нима қўнуним-ни билмай бўшим қўниб қолди.

ФАРЗАНДИМИЗ БўЛСАЙДИ АГАР...

Балки аччиқ устига айтиб қўйилган, тин-члик қолар. Эрталаб тағиллашман, — деб уйла-вдим. Эртасига уйтонсам, эрим сўхирлаб уйдан чиқиб кетган экан. Мен ҳам қўнуним боғчага қўйиб ишга кетдим. Ишдан қайтиб не қўз бил-лан қўриқти, қийинларим, уям билан олиб келган келинлик қўриқтушганим эшик олдида йилғитириб боғлаб қўйилган.

Ишлаб-йиллаб қўнуним биланлар боғчасидан олгани борсам, мудира: «Қўнунимизнинг шаҳар-да ўз оғам бор экан, қайноналарини билан келиб олиб кетишим», — деб айтди. Бу қўнунимиз устига намаёқ сепгандек бўлди мен учун. Уям

сезмаган ҳўлда ўқириб йиллаб юбордим. Тўрму-шим вафотини, умидларим чакирини, шўнуним-кайитга айланди.

Ушбу қўни ушга қайтиб бормадим. Оғамларим-ниқота бориб бўлган юқасини тўлғутиришим. Ақс-уқаларим бориб, нарсаларини олиб келдилар.

Шўнунинг кейинги қўнуним аниқланишга айва-ди. Ошқот ейтили, ушашини, қўнунини ушутиб қўйивим. Қўнуним жулда қўнмайман. Бориб қў-нуним билан айланишга бошладим.

Мен бу аёлга қараб тўриб ўзоқ халта чўнуб қўлибман. Айтиш учун тилимга бирор қалом кел-майди. Инсон тақдирини нақдлар мўраққаб. Бирор бирорга гўр қайтиб, бирор эса умр тилибди. Ҳўг-нинг азаллий қўнунини шўнунимизми? Нега емоғ-лик ва яхшилик доимо бирга юрарди?

Мен ҳам аёлман. Бундай ҳўлатда мен ҳам бир-роқ маслаҳат беришга иқолигани қўламман. Ҳўқ-қўнунини талб қўлиб ол, дейишим мўмкин. Ақмо бу мен истайман жавоб эмас. Доим ҳўқўнот-лиги ҳақиқини, эғўлқўнотини эзу бўлиб қўлақатини ҳақиқига уйлашман. Ҳўққўнотини талб қўлиб олиш мўмкин, ақмо ҳақиқат бу билан қарор тоғамит-кан? Ана шу саволга уйлаб-уйлаб жавоб тоғил-майман. Сиз тўғми дейсиз, азизлар.

Ўзбекистон — Ватаним меним

—Тилимдасан, дилимдасан истиқлол!

Суд залидан

ЎЗ-ЎЗИГА ХИЗМАТ

Фарзанд кўриши муносабати билан икки ишга «оқ»ни бир ўзи тилиштирган Ф. Алижон гандираклаганича дўсти Р. Нуртошевнинг ҳолига кириб бори ва бор овози билан уни чақира бошлади. Р. Нуртошевнинг ҳолини чиқиб, бешик тебратардек тебраниб турган Ф. Алижонни кўради-ю, ёқасига туғилаб, турмуш ўртоғи узокча кетганини, эртага келишини амаллаб тушунириб, ташқарига чиқариб, эшик замирида солиб қўйди.

...Шодлигини қимта айтишни, қимдан «суяғчи» олишни билмаган Ф. Алижон анча вақт кучада айланиб юриб, яна Р. Нуртошевнинг эшиги рупарасига келиб қолди. Эсига «лоп» этиб айвон устига суяб қўйилган «Урал» велосипеди тушди. «Суяғчи»ни узлари берилмасча, узимиз оламиз» деб гудранатудрана қоронғуда амаллаб ичкаридан жангирланган эшикни очиб кириб ва «Билса ҳазир-билмасча чин» тарзида велосипедни етаклаб чиқиб кетди. Уйга боргунча, сал кайф тарқатди шекитли, бу «мошининг» нархи 2500 сум тургани эсига тушиб, қисмларга ажратиб, шифонер ичига «эҳтиётлаб» беркилиб қўйди. Эртасига Алижоннинг кайфи тарқалди-ю, бизга қоронғу, алмо «Нуртошевнинг» ҳовисига эшигини очиб, ўтири кириб, велосипедни олиб чиқиб кетди» деган гап тарқалди. Иккунданинг зийракчилиги қарангки, туштан-тури Алижоннинг уйига келиб, шифонер ичига булак-булак бўлиб, «бикилиб» етган Р. Нуртошевнинг велосипедини топиб «чиқилар. Ф. Алижоннинг бу «бекирмачюк», уйини мол-мулк мусолара қилиб, 5 йил панжара ортга «беркивишти» сабаб бўлди. Энди Алижон жазони умумий тартибни муассасада утаб, «этизак фарзанд» курсам ҳам ичкиликни оғизига олмайдан» деб юрган эмиш...

СИМ-СИМ, ОЧ САНДИҚНИ...

Ичкиликни ҳурматсиздан ошириб-тошириб ичиб олган Қўқорбой ўзини гўё шер деб биди-ю, туни ҳариди тўпна-тўри Х. Халмуроднинг энг ичкари уйига кириб, тўрда турган сандиқ тепасидаги кўрпа-ёстиқларни алдариб ва «сим-сим, оч сандиқни» деди. Сандиқ очилиб, бир четда «мени о!» деб турган бир даста пулни эди қўлга олган эдики... даҳидида уқлаб ётган ёш боланинг «опа...» «чақма» деганини эшитди.

Шерлигини унутиб, ўзини ситқон фаҳм қилиб, заҳар танг қилган ушбуни етаклаб ташқари чиқатган она етидан тўра «лип» этиб утиб кетди. Аёл ҳам анойи эмас экан. Бемаҳад ташриф буюрган, чақиритмаган меҳмоннинг бекасам чопони барида етилиб, «қой ер ютур, нима қилиб юрибсан» деб шовқин солиди. Тўйдан келиб, айвонда уқлаб етган уй эгаси ва унинг ўртоғи уйғониб, Қўқорбойнинг орасидан

қўлашга тушибди ва «қочма Қўқор, сени танидик», дейишди. Ной-лож қолган Қўқорбой «ақалар, тава қилим, нимагадир йўқолган бўлса — тўлайман» деди тиззалари дилдир титраб. «Разбор» эрта тонг отса қилинадиган бўли...

Эртасига Қўқорбой 3000 сум пул ва қочиб-қўлашга йўқолган 2000 сум уришга 170 кг бутлонини «товон» тарзида тўлади. Ва айбига иқрофиги, ҳамма баалога ичкилик сабабчилигини айтиб, кечирим сўради. Лекин қонунқонунда! У «бечора, маст экан, билмай айб қилиб қўйибди», дейилди. Нарпай туман суди Қўқор Р.ни ҳам мол-мулкни мусолара қилиб, 5 йил мушарраф озолиқдан маҳрум қилишга ҳукм чиқарди.

ТИКОНИ УТКИР ЭКАН...

Қиз болани гўл билан тенглаштиришда-ю, лексин у қанақа гўл, тикони борми-йўқми, аниқ айтишмайди. 1972 йилда туғилган Р. Рашид буюдоқда, гўл ҳидлагиси келиб қолди. Шу мақсадда у Нарпай тумани Миқдор шаҳарчасидаги автобекатда гўддек тоқилган турган қизга кайф устида гап отиб, ноқироқ жойига қўла югуртирганини билади, «гўлнинг тикони утқир экан, қизига гарча боти»...

Хозиргина гўддек етиб турган қиз ёшайи мушукка айланган, Рашиднинг шашпа юмлашга тушди. Бу киши ҳам йилит азир, қап-қатта одам олдига ёшайи мушукдай, йўте, қиз боланга қаттак сў қола-верадими?! Рупарасидан рақибни қимлигини унутиб, астойил ека бутг-пишпа бошлаган эдики, қизинининг ораси ҳам бор экан, оғасини йилит бечорани «қарат» қилиб ташлашди. Қимта мийири ҳодимлари учаловини бўлима олиб бориб, оққорага ажратди.

Бечора Р. Рашид «уйланмаган, бўйлоқман, бунинг устига кайфим зўр эди, шу гўл қўзимга яхши қилиниб, қўлимни сўст кетиб, қўл узатганимни билмай қолман. Тава қилим, таъзиримни елим, энди тушларни, йўте қизларни курсам бир чақирим наридан айланиб утаман деса ҳам қонунқонун экан. Суд бўлиб, жамоатчилик, жойида, маст ҳолда бир йўла иккита қиз боланинг шашпани ерга урувчи, ҳақоратловчи беодоб ҳагит-ҳақоратлари учун 6 йил мушарраф озолиқдан маҳрум қилинди.

«Бекорчидан ҳудо безор» дейди халқимиз. Бу учала воқеадан тоғни талқон қилшудек йилитлар ҳам бекорчилиқдан эрмак қилиришиб, спирити ичкилик билан ошно бўлишган эди. Оқибати кўриб турибсиз...

Э. РЎЗИЕВ,
Нарпай туман прокурорининг ўринбосари.
З. ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

— Ҳурмати редакция! Қўпинча чет элларда инсон шашнига тегувчи, ор-номусини поймол этувчи сулар билан ҳақорат қилганини учун жазо берилганини ҳақида матбуотдан ўқиб қоламиз. Республикамизда ҳам шундай ҳол кўзда тутилганми?
Ш. ЖУМАНАЗАРОВ,
Богот тумани.

— Ҳақорат қилиш, яъни шахснинг шашни ва қадр-қимматини беодоблик билан қасддан таққирлаш, ба-шарти, шундай ҳақоратлар учун маъмурий жазо қўлланилгандан кейин содир этилган бўлса, — энг кам ойлик иш ҳақининг йигирма беш бараваригача миқдорда жарима ёки бир йилгача ахлоқ тузатиш ишлари, ёхуд уч ойгача мушарраф қамоқ билан жазоланади.

Нашр қилиш ёки бошқача усулда қўйилтирилган матнда, ёхуд оммавий ахборот воситалари орқали ҳақорат қилиш, — энг кам ойлик иш ҳақининг йигирма беш бараваридан эллик бараваригача миқдорда жарима ёки бир йилдан икки йилгача ахлоқ тузатиш ишлари, ёхуд уч ойгача мушарраф қамоқ билан жазоланади.

Ҳақорат қилиш:
а) жабрланувчини ўз хизмат ёки фуқаролик бурч-ни бажариши муносабати билан боғлиқ ҳолда;
б) хавфли реңиливи томонидан ёки тухмат қил-ганлиги учун илгари сулланган шахс томонидан қил-линган бўлса, — энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваридан етмиш беш бараваригача миқдорда жа-рима ёки икки йилдан уч йилгача ахлоқ тузатиш иш-лари ёхуд уч йилгача озолиқдан маҳрум қилиш би-лан жазоланади.

МАНА ЭНДИ — АЛВИДО!

• Детектив

Лили Сазерн ҳудудига аёл эди. Бундан ташқари, фойдаси тегалган танишлари кўп эди. Шунинг учун Эл Уолтерс бу аёл нимага узи билан қизиқиб қолганини тушуномасди. Албатта, у келишган, ёш ва гайратли йилит. Аммо у аёлга тенглашиб Уолтерсга йўл бўлсин. Лили йирик қорчоллар билан иш қиларди. Бироқ Лилининг «сезим ҳаёти» босқиччилиги учун қамолда утирарди. Балки Лилининг унга яқинлашувига сабаб ҳам шунди.

Энинг пули жуда оз эди, лекин бу Лилини қизиқтирмаётганга ухшар-ди. Аёл ўз сезимини намойиш қилар ва пул масаласи ҳақида чикмас эди. Лилининг «сезим ҳаёти» Брент Мурган жонлиқ ва узок мушарраф қамол-дан, унинг учун хотиржам бўлиш мумкин. Лили анчадан бери сойиб сезимсиздан хабар олмай қўйган.

— Мени сен қасбни екади. У мени жўбушга келтирди — деди Лили. — Арқондан қандай кутарилишнинг ва гўмбаз тағида учиб юришининг тасаввур қилишим билан элим жамирлаб кетди.

Судбат Энинг хонадонига борарди. Улар мусика тинглаб, виски ҳўшпа-танларига бир-бирларининг пинжиди диванда етарилар.

— Сен ҳозир ҳам уша номерларини тагин тақоройла оласанми? — сўради Лили.

— Қайтадан формага кириш учун унчалик куп вақт керак эмас. Ростини айтсам, эни бу билан шўғулланмасам керак. Бир марта йиқилганман. Шунинг учун ширкан кетдим. Ешим ҳам утиб қолди.

— Ешинг аҳамияти борми?
— Жуда ҳам қариб қолганим йўк, — деди у, — безовта бўлма, ҳали кўчим бор.

— Аввали ишларинг билан бошқа шўғулланганинга туғри келмайди — деди Лили. — Фақат енимда утирганинг ва учининг, арқонда қорининг уйласам бас, қоратим шўғиллаб кетали.

— Қонбой ролини уйновчи артиста дўбёр бўлиб, турли ҳатари ҳаракатларини бажаришга туғри келган, — деди Эл. Лили виски ҳўшпади, қалаҳ четидан қоронғу ёз туғилди қора қўларини унга тикиди.

Аслининг қарашини Элга екарди, аммо Лили қиммат туралар-танлардан эди. Йилгита эса пул етишмас ва аёл унинг ҳақиқий аҳволини билгиб қолса, дарров алоқани узишдан қўрқарди.

— Брент ушга хос яхши эди, — деди Лили, — лекин у ҳеч қачон утиб, арқонда қорининг. Қўлдан келмасди.

— Менимча Брент Мурган билан чинакам яхши бўлгансизлар, а?
— Ҳа, шундай, бироқ утиб кетди. Сен бунга биласан, азизим. — У тагин виски ҳўшпади. — Мен Брент ва ушим ҳақида бизни нарсаларини айтишим лозим. Бу сени қизиқтириши керак.

— Шунчаки?
— Эл, азизим, — давом этиди аёл, — мен билмаман, сенда пул йўк. Шундай. Бизга эса пул зарур, кўп пул. Сен уни қандай топишинг мумкин-лигини тасаввур қилмайдими.

Бу охиш Эл биринчи марта гапирлишини истамади. — Мен вазишдан қандай чиқиб йўлини уйдиман, — деди Лили. — Аммо сенинг ерданинг керак.

— Хўш, — деди Эл. У ҳеч нарсаси тушунамди, лекин сергакланди. — Банкин уришган — деди у. — Катта пул умарилган, ҳамма ўз улушшини олди. Шунга қарамай, яна қўли қолди. Утириш худди Брентни турмага тикишлардан олдин кўз берди.

— Хўш, нима бўлиб? — сўради Эл бепарво. — У ерда кўп пул бор эди.

Эл унга қарайди. — Қанча?
— Ҳамма улушшини олган, уч юз минг атрофида қолган. Эл ҳўшпақ қалиб юборди. Бунча пул ҳақида ору қилиш ҳам мумкин эмасди.

— Бу ишни Брент уйлаб, амалга оширди, — тушунтирди Лили. — Бир қилишдан ташқари ҳамма улушшини олди. Брент пулларини яшириб қўйди. Мен қасрга яширганини билмаман. Тушунганим?

— Сен Брент Мурган беркишган уч юз минг қардаслигини биласанми? — Бўлмасачи...

— Пул қардаслигини билсанг, нимага олмайсан? Неге илгарироқ олма-дин? Брент турмада, ҳалокат беролмайди.

— Худди шунинг учун сен кераксан. Эл. Ердан берасанми?
— Пул қардас?

— Қўрсатман, фақат аввал у ерга бориш керак.

— Қасда қорининг керак? — сабосизлик билан сўради Эл.

— Бу ердан анча узок, — жавоб берди аёл. — Йўлга олганимиз зарур, қанча тез бўлса, шунча яхши.

Улар машинада туни бўйи юришди. Шаҳар четига аслининг қисмини билан қирқма мистик ва ўк сотиб олишди. Лили Гарбий Виржиниянинг тоғлари орасига киришлари кераклигини, йирик ҳайвонларга дўк келиш-лари мумкинчилигини тушунтирди. Эл қўлида қўрол билан ушга ишонч сезди.

Кечаси йўлда борарканлар, у куп нарсаларини жонлиқ уйдилди. Эл аёл-дан сўради.

— Пулни нимага узинг олмадинг?
— Пул торга яширилган, — жавоб берди аёл, — узим ҳеч қачон ололмасдим. Етиб бораёлик, нимагадир кўрсан.

Улар жўриқ бўйлаб кетган йўлда боришаркан, Эл тубослиқка хатто қарайди қўриқди. Охири, йўл кескин тикка қутарилиб ва узилди.

— Машинадан тушамиз, — деди Лили. — Ҳорчага олиб эсим.

Урмонор қирқилган қутарилишнинг нимагадир бўғайлар, устан тошқоқ майдонини кесиб утириларишга туғри келди. Гор оғзига тоғторларда етиб боришди. Гор айвони осилиб турган қояда эди. Лилида қўли фойвар бор эди, лекин унинг кераги бўлмади, чўки эрталабқи қўшнинг сарғиш нурлари гор тўбини яхшигина еритиб турарди.

Улар ичкарига киришар. Ниҳоят Лили тош девор кескин юқори қутар-илиш, хира еришган жойда тўхтади. Эл унинг мистик қўнизи билан тош ортдан алганимни пайишлаганини кўрди, кейин Лили думалоқлаб тах-

Гил ЮРЮЭЛ

ЧЕКИШ — СОҒЛИҚ ДУШМАНИ

• Ҳар йили дунёда қашан-далити учун қамиди миллион киши улади.

• Нормал шароитларда че-кувчи чекмайлишганга қараган-да ушқа рақипа учраши ҳавфи ун баровар кўп бўлади. Агар киши қўнига бир пачка сига-рет чексан бўлса, чекмовчи-га нисбатан бўладиган хавф 87 баровар юқори бўлади.

• Чекувчилар бир хил ша-роитларда яшовчиларга қара-ганда уртача 8 йил кам умр қўрадилар.

• Сигаретнинг сўнги 20 миллиметрни чекилган 35 мил-лиметрга нисбатан уч баро-вар зарарли. Филтр фа-қат 25 фоиз никотинни уш-лаб қўлади.

• Тамаки ичкилик билан ака-ука ҳисобланади. Қўпин-ча ичкиликка ружу қўйган одам чеккини ҳам қанда қил-майди. Тамаки организмга ва ҳомилга ҳам зарар қилади. Тамаки енганди хилма-хил моддалар ҳосил бўладилки, улар саломатлиқка катта за-рар етказиши.

• Захарлилиги жиҳатидан тамакини синил кислотига қиёслашди. Бир томчи синил кислота ичган одам 15 се-кундан кейин улади.

Синил кислота эритроцит-лардаги кислородни ташиб бе-рувчи гемоглабинни ушга ор-пиктириб олади, оқибатда ор-ганизм кислород ололмай, тез-да ҳалок бўлади.

Лили жамолонинг тушишини кўтиб турарди. Иккундари бир-бирларининг қўларига қараб қўларларди. Лили жамолонини олиб олиб ерга қўйди. Эл эса арқонини уйлаб қўларига суяча четиди турарди.

— Маана, жамолон бизда, — қўчқирди у. Лили Элга боксданча тўсатдан кескин арқонга етилиш ва бор қўли билан паста торди. Арқон Элининг қўлидан чиқиб кетди. Элга Лилининг мамнун қўлиси етиб борди, ва қўлига қирқма мистикни олганини кўрди. Эл мистикка қараганча қимир-ламай турарди.

— Мен Брентнинг енига бораман, — деди аёл. Унинг тоғида горда акс сали берди. — У турмадан қочиб, биз яна бирга бўламиз. Акробат тоғининг ҳам ушга масалат қўларди. Сени мен тағилдикку, шундай эмасми?

— Ҳа, у ҳаммасинг эсладим худди шундай бўлган. Эли унга мистик уқта-либ турарди.

Пул қардаслигини билгани учун ушга йилитини ҳам элдиришга туғри келган. Брент билан мен пулни ололмайганим деб қўрқадим. Мен Брентни сезаман. Сен арқонда чакдон юртанинг билан унинг тирноғига ҳам аримайсан.

— Маана, нима учун сена керак бўлган эканман, — деди у.

— Худди шунинг учун. Энди эсгаланди!

Лили мистик тепкисини босди. Каттик шаклидан эшитилди. Лили ниҳиди. Тепкони тагин босди. Яна қўруқ шаклидан.

— Лили, ҳеч нарсаси чикмайди, — қўчқирди Эл. — Уқили чикариб қўйганман. Таваққил қилиш ярамайди, деган қарорга келганим.

— Лаянот сена! — аёл телбаларча чинқирди. Мистикни чўқулдиқка ташлаб, жамолонини қутарди. — Сен барибир уша ерга улкан. Айтқандай, сен елтиб эмассан. Бўриқча қара.

Эл ичкари қўриб бўриқча қаради ва костом ичидан одам қўлигининг иржайган бош қанғилини кўрди.

Бўрини тепасида думалоқ тепик қўраёйиб турарди. Уни пулни олиб че-киб яширилиш билан элдиришаркан.

Эл тийшларини қайради, чўки қўруқ жасад остидаги арқонни кўриб қолгани. Арқонни олиб тезда сиртмоқ жасди ва суяча четига сакради.

Эли эсгаланди, — яна бир бор қўчқирди. Лили жамолонини қутариб, кетишга шайланаркан.

Эл жон жасди билан арқонини олди. Арқон ишондай биванслаб, шўвч-лиганича Лилининг тағисига урилди. Лили жамолонини ташлаб юборди, қўлисини умидида сиртмоққа епишди.

Эл секинча ушга жар четиди суларди.

— Эсингдан қонбой ролини уйланган артиста дўблерлик қисганимни айтирдим, — деди у. — Мен азир сиртмоқ ташлашнинг билмаман.

Эл ичкари ушга турган суячага қутари бошладил. Лили каттик бақирар, овози акс сали бериб торга тараларди.

У аслини суячага чикариб сиртмоқдан бўшатди ва мураи устига итариб юборди. Лили баттар чиккира бошладил.

Эл тубоиз чўқулдиқнинг нариги тарафидида учини тошга арқон сиртмо-пини маҳкамлади. Шу пайт Лили унга етилиш учун ташлашди. Аммо Эл уни итариб юборди. Эл арқонга осилиб сакради, қарши томонга утиб олди, кейин ерга тушди.

Эл, дедим сени аёл, — мени ташлаб кетма! Бўлмасча ўлам!

Жамолонинг қутарган Эл қўчқирди:

— Маана энди — аливидо!

Ориф ФАРМОН таржимаи.

Укангиз ЗАФАР.

ЭЪЛОН!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЧКИ ИШЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ ҲУЗУРИДАГИ ҚЎРИҚЛАШ БОШҚАРМАСИ БЎШ ЛАВОЗИМЛАРГА ИШГА КАБУЛ ҚИЛИШГА

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Танловга қуйидаги талабларга жавоб берадиган Ўзбекистон фуқаролари қўйилади:

Тошкент шаҳри, Тошкент вилоятининг Янгийул, Зангиота, Қибрай, Тошкент ва

Чиноз туманларида доимий яшаш жойига эга бўлиб, рўйхатдан ўтган, жисмонан соғ-

лом, бўйи 170 см.дан паст бўлмаган, ҳар-бий хизматни битирган ёки заҳирадаги зо-

бит бўлиши шарт.

— Ўрта бошлиқлар таркибига эса (офи-церлик лавозимларига) юқори талабларни

ўз ичига олган ҳолда тугалланган олий пе-дагогик, алоқа, ҳуқуқшунослик (юридик)

ва бошқа маълумотларга:

— Кичик бошлиқлар таркибига тугаллан-ган ўрта маълумотга эга булган фуқаролар

ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Маълумотлар учун Тошкент шаҳар ИИББ ҳузуридаги Қўриқлаш бошқармаси кадрлар бўлимига мурожаат этилсин.

Телефонлар: 56-62-87, 56-61-87, 36-01-75, 33-37-83.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳари

Миробод тумани, К.Цеткина кўчаси, 58.

Adolat عدالت justice

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сийёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ.

Қабулхона телефони: 33-41-89

Тахрир хайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАХМУДОВ, Улугбек ДОНИЕРОВ, Анвар ЖҲУРАБОВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Мухимжон КИРГИЗБОВ, Тўхтамурод ЖҲУРАЕВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Абдурафӣ АҲАДОВ, Қоржол АбДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра Йўлдошев, Мухаррамхон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЕРОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шўхратжон АЛИМАТОВ, Мухаммад ЮСУФ.

Навбатчи муҳаррир — Рустам АҲМАДАЛИЕВ. Навбатчи — Саъиддин САЙДИСЛОМОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Буюртма Г— 0471

Газета офсет усулида, А-2 форматда 4418 нусхада чоп этилди.

Манзилгоҳимиз: 700000, Тошкент-ЧП. Матбуотчилар кўчаси-19.